

اقتصاد

- ۱- گزینه «۳» - به طور کلی به مکانی که قیمت‌گذاری و خرید و فروش برخی از کالاها و اوراق بهادار در آن‌جا انجام می‌گیرد، «بورس» می‌گویند.
گزینه «۱»: بورس کالا / گزینه «۲»: بورس اوراق بهادار (گلیپگانی) (پایه دهم - بازار سرمایه - بازار بورس)
- ۲- گزینه «۲» - رفته رفته در روند تکامل تأمین مالی، شیوه مناسب‌تری ابداع شد و آن تأمین مالی از طریق صدور اوراق بهادار بود. در این روش، مراکز تجاری و بازرگانی به جای این‌که از بانک وام بگیرند، وام را به‌طور مستقیم از مردم دریافت می‌کردند. جمع‌آوری سرمایه‌های اندک از طریق بازار سرمایه و نهاد آن یعنی بورس انجام می‌گیرد. (گلیپگانی) (پایه دهم - بازار سرمایه - محل ارتباط عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه)
- ۳- گزینه «۳» - دولت، شهرداری‌ها، شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی در کشور اوراق مشارکت منتشر کردند. (گلیپگانی) (پایه دهم - بازار سرمایه - اوراق بهادار)
- ۴- گزینه «۲» - مورد «الف»، «ت» و «ح» همگی از تأثیرات مثبت بورس بر اقتصاد جامعه سخن می‌گویند. (گلیپگانی) (بازار سرمایه - تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه)
- ۵- گزینه «۱» - چگونه می‌توان در بورس سرمایه‌گذاری کرد؟
 - ۱) گرفتن شناسه و (کد) معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها
 - ۲) مراجعه به یکی از کارگزاری‌های بورس و تقاضای برگه درخواست خرید
 - ۳) تکمیل برگه و واریز مبلغی که می‌خواهد سرمایه‌گذاری کند به کارگزار
 - ۴) فیش واریز وی و برگه تکمیل شده را تحویل کارگزار دهد و رسید دریافت کند.
 - ۵) بعد از آماده شدن اوراق سهام، مشتری با تحویل رسید قبلی به کارگزار، اوراق سهام خود را دریافت می‌کند.(گلیپگانی) (پایه دهم - بازار سرمایه - چگونه می‌توان در بورس سرمایه‌گذاری کرد؟)
- ۶- گزینه «۳» -

رشد ← صرفاً به معنای افزایش تولید است.
مفهوم کمی است.
نتایج آن در کوتاه مدت کاملاً مشهود است. ← رد گزینه «۲»
هر توسعه‌ای با رشد همراه است اما هر رشدی لزوماً توسعه به همراه ندارد.
توسعه

رابطه منطقی عموم و خصوص مطلق (رشد) ← رد گزینه «۱»

- گزینه «۴»: مصداق توسعه است. ← رد گزینه «۴» (گلیپگانی) (پایه دهم - رشد، توسعه و پیشرفت - رشد)
- ۷- گزینه «۱» - الف) برای مقایسه وضعیت کشورهای مختلف با یکدیگر، باید درآمد سرانه آن کشورها را بر حسب واحد پول یکسانی محاسبه کنیم. درآمد سرانه تمامی کشورها بر حسب دلار آمریکا اعلام می‌شود.
ب) امروزه، یکی از معیارهای بسیار رایج برای طبقه‌بندی کشورهای مختلف دنیا، طبقه‌بندی براساس سطح توسعه یافتگی است.
پ) در کشور ما به ویژه در دهه چهارم به نام «عدالت و پیشرفت» موسوم شد.
(گلیپگانی) (پایه دهم - رشد، توسعه و پیشرفت - رشد - فاصله توسعه یافتگی - پیشرفت)
- ۸- گزینه «۲» - با قدری مسامحه می‌توان از درآمد سرانه به‌عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد مگر در موارد استثنا:
 - ۱) قطر ← در حال توسعه است و با داشتن ماده گران‌بهای معدنی (نظیر نفت) و صادرات زیادی از آن امکان دستیابی به درآمد سرانه بالایی را دارند؛ در حالی که در شاخص HDI در رتبه ۳۲ است.
 - ۲) چین ← در حال توسعه است و با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته است در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کند اما به علت جمعیت بالا از درآمد سرانه چندان زیادی برخوردار نیست. (گلیپگانی) (پایه دهم - رشد، توسعه و پیشرفت - توسعه)
- ۹- گزینه «۴» - «پ» و «الف» دستیابی به توسعه، علاوه بر رشد اقتصادی، مستلزم دستیابی به برخی شاخص‌های دیگر و بهبود وضعیت مردم در مواردی چون بهداشت و سلامت، امید به زندگی، برخورداری از امکانات آموزشی، مشارکت مؤثر در فعالیت‌های سیاسی - اجتماعی، سطح تحصیلات، دسترسی به آب سالم، کاهش نرخ مرگ و میر نوزادان، بهبود توزیع درآمد و کاهش فقر است.
ب) موقعیت‌های گوناگون مثل وضعیت تاریخی، جغرافیایی، سیاسی، طبیعی، انسانی، دینی و در نهایت زمانی و مکانی، شاخص‌های پیشرفت را تعیین می‌کند.
ت) هرگونه افزایش تولید رشد تلقی می‌شود. (گلیپگانی) (پایه دهم - رشد، توسعه و پیشرفت)

۱۰- گزینه «۴» - الف) تفاوت بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه از نظر وضعیت معیشتی با نگاهی به درآمدهای سرانه این گونه کشورها آشکار می شود.

(ب)

گروه کشورها	متوسط نرخ باسوادی بزرگسالان (به درصد)	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ تولد)	متوسط امید به زندگی در آغاز تولد (سال)
۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	۵۷/۱	۸۹/۴	۶۰/۵
۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	نزدیک به ۱۰۰	۶	۸۰/۵

(گلیپگانی) (پایه دهم - رشد، توسعه و پیشرفت - فاصله توسعه نیافتگی)

۱۱- گزینه «۱» - هر چه سطح درآمد سرانه در کشوری پایین تر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشوری با درآمد سرانه بالاتر، بیشتر است.

(گلیپگانی) (فقر و توزیع درآمد - فقر مطلق و نسبی)

۱۲- گزینه «۴» - هر چه توزیع درآمد در کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه تر باشد، نرخ فقر در آن کشور بیشتر است.

وضعیت توزیع درآمد \Leftarrow تقسیم دهک دهم به دهک اول \Leftarrow هر چه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب تر است.

$$\text{کشور «۱»} \Rightarrow \frac{18}{3} = 6$$

$$\text{کشور «۲»} \Rightarrow \frac{20}{4} = 5$$

$$\text{کشور «۳»} \Rightarrow \frac{21}{3} = 7$$

$$\text{کشور «۴»} \Rightarrow \frac{24}{2} = 12 \quad \checkmark$$

این نسبت از سایر گزینه ها بیشتر است پس وضعیت توزیع درآمد نامناسب تر است پس نرخ فقر بیشتر است.

(گلیپگانی) (پایه دهم - فقر و توزیع درآمد - فقر مطلق و نسبی + توزیع درآمد و معیار سنجش آن)

۱۳- گزینه «۱» - الف)

تفاوت دهک دهم و ششم

دهک ششم - دهک دهم

$$28 - x_6 = 19 \Rightarrow x_6 = 9$$

دهک سوم $\frac{1}{3}$ دهک دهم:

دهک هشتم $\frac{1}{3}$ = دهک سوم

$$x_3 = \frac{1}{3}(12) \Rightarrow 4 \Rightarrow \text{دهک سوم} \Rightarrow x_3$$

(ب) دهک نهم + دهک دهم

$$100 - (3 + 4 + 4 + 6 + 8 + 9 + 10 + 12 + x_9 + 28) = 16\% \quad 16\% + 28 = 44\%$$

(گلیپگانی) (پایه دهم - فقر و توزیع درآمد - توزیع درآمد و معیار سنجش آن)

۱۴- گزینه «۳» - انسان به مثابه مهم ترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی نیاز دارد و هر گونه سرمایه گذاری در این زمینه ها به

افزایش بهره وری نیروی کار و در پی آن، افزایش درآمد ملی منجر می شود. (گلیپگانی) (پایه دهم - فقر و توزیع درآمد - سیاست کاهش فقر و نابرابری)

۱۵- گزینه «۴» - الف) درآمدها گاهی قابل ثبت نیست، به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن شکاف درآمدی، شکاف هزینه ای را محاسبه می کنند.

(ب) مسلماً برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی از مهم ترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد است.

(پ) رفاه اجتماعی با از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری ها تحقق می یابد.

(گلیپگانی) (پایه دهم - فقر و توزیع درآمد - توزیع درآمد و معیار سنجش آن - سیاست کاهش فقر و نابرابری - مقدمه)